

**A Magyar Nemzeti Bank 5/2018. (II.19.) számú ajánlása
a szakmai felelősségbiztosítás vagy más hasonló garancia minimális pénzüsszegének
meghatározására vonatkozó kritériumokról**

I. Az ajánlás célja és hatálya

Az ajánlás célja a fizetés-kezdeménnyezési szolgáltatás, illetve a számlainformációs szolgáltatás végzése iránti kérelmet benyújtó vállalkozások számára szükséges szakmai felelősségbiztosítás vagy más hasonló garancia minimális pénzüsszegének meghatározására vonatkozó kritériumokkal, mutatókkal és képlettel kapcsolatosan a Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: MNB) elvárásainak megfogalmazása, és ezzel a jogalkalmazás kiszámíthatóságának növelése.

Az ajánlás címzettjei a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) szerinti fizetés-kezdeménnyezési szolgáltatás végzésére vonatkozó engedély iránti kérelmet, számlainformációs szolgáltatás végzésére irányuló nyilvántartásba vételi kérelmet, illetve fizetés-kezdeménnyezési szolgáltatás és számlainformációs szolgáltatás végzésére egyaránt vonatkozó engedély iránti kérelmet benyújtó vállalkozások (a továbbiakban együtt: vállalkozás).

Az ajánlás kidolgozása során figyelembe vételre kerültek a belső piaci pénzforgalmi szolgáltatásokról és a 2002/65/EK, a 2009/110/EK és a 2013/36/EU irányelv és a 1093/2010/EU rendelet módosításáról, valamint a 2007/64/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2015. november 25-i (EU) 2015/2366 európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: PSD2) pénzforgalmi szolgáltatásokra, az engedélyezési és nyilvántartásba vételi feltételekre vonatkozó rendelkezéseinek való megfelelést szolgáló, az egyes fizetési szolgáltatókról szóló 2013. évi CCXXXV. törvénybe (a továbbiakban: Fsztv.) és a pénzforgalmi szolgáltatás nyújtásáról szóló 2009. évi LXXXV. törvénybe (a továbbiakban: Pft.) beiktatott rendelkezések.

A PSD2 5. cikk (4) bekezdésének megfelelően az Európai Bankhatóság (a továbbiakban: EBH) a vállalkozások számára szükséges szakmai felelősségbiztosítás vagy más hasonló garancia minimális pénzüsszegének meghatározására vonatkozó kritériumokról 2017. július 7-én iránymutatást¹ adott ki, amelynek magyar nyelvű fordítása 2017. szeptember 12-én került közzétételre² (EBA/GL/2017/08, a továbbiakban: EBH iránymutatás). Az MNB jelen ajánlás közzétételével biztosítja az EBH iránymutatásnak való megfelelést.

¹ <https://www.eba.europa.eu/documents/10180/1901998/Final+Guidelines+on+PII+under+PSD2+%28EBA-GL-2017-08%29.pdf>

² https://www.eba.europa.eu/documents/10180/1956339/Guidelines+on+PII+under+PSD2+%28EBA-GL-2017-08%29_HU.pdf/fca8f497-89ef-4baf-a361-33020e71afb6

Jelen ajánlás a jogszabályi rendelkezésekre teljeskörűen nem utal vissza az elvek és elvárások megfogalmazásakor, az ajánlás címzettjei a kapcsolódó jogszabályi előírásoknak való megfelelésre azonban természetesen kötelesek.

II. Szakmai felelősségbiztosítással vagy hasonló garanciával való rendelkezés

1. A szakmai felelősségbiztosítás és a hasonló garancia kölcsönösen kizárják egymást, ezért az MNB elvárja, hogy az engedély vagy nyilvántartásba vétel iránti kérelmet benyújtó vállalkozás vagy szakmai felelősségbiztosítással vagy hasonló garanciával rendelkezzen.
2. Az MNB elvárja, hogy a szakmai felelősségbiztosítás vagy hasonló garancia minimális pénzüsszege lefedje az azon pénzforgalmi szolgáltatást igénybe vevőknél és számlavezető pénzforgalmi szolgáltatóknál felmerülő költségeket és kiadásokat, akik a Pft. 43., 49., 50., 52/A. és 54. §-ában meghatározott helytállási kötelezettségekből, illetve a számlainformációkhoz való jóvá nem hagyott vagy csalárd módon történő hozzáféréstől vagy ezen információk jóvá nem hagyott vagy csalárd módon történő felhasználásából eredő veszteségeik megtérítésére kérik a vállalkozást.
3. Az MNB elvárja, hogy a szakmai felelősségbiztosítás vagy hasonló garancia minimális pénzüsszege lehetővé tegye a vállalkozás számára a tevékenységeivel kapcsolatos helytállási kötelezettség tényleges teljesítését. Ennek során elvárt, hogy a szakmai felelősségbiztosítás vagy hasonló garancia ne tartalmazzon olyan többletet, levonható összeget vagy küszöbértéket, amely veszélyeztetheti a pénzforgalmi szolgáltatást igénybe vevők és a számlavezető pénzforgalmi szolgáltatók visszatérítési kérelmein alapuló visszafizetést. Ezen kívül, a felelősségbiztosításnak vagy hasonló garanciának a felelősség felmerülésekor érvényesnek kell lennie.
4. Az MNB indokoltnak tartja, hogy a szakmai felelősségbiztosítás vagy hasonló garancia minimális pénzüsszege kiterjedjen minden olyan területre, amelyen a vállalkozás szolgáltatásokat kínál, függetlenül a felhasználók letelepedési helye szerinti, illetve a szolgáltatásnyújtás helye szerinti országtól.

III. Kritériumok és mutatók

5. A vállalkozás számára előírt szakmai felelősségbiztosítás vagy hasonló garancia minimális pénzüsszegének meghatározásakor az alábbi kritériumokat és kapcsolódó mutatókat kell alkalmazni:
 - (a) a kockázati profil kritériuma:
 - aa) a 2. pontban említett felelősségek vonatkozásában a vállalkozáshoz beérkezett visszatérítési kérelmek értéke;
 - ab) fizetés-kezdemenyezési szolgáltatást végző vállalkozás esetében az általa indított fizetési műveletek száma;

ac) számlainformációs szolgáltatást végző vállalkozás esetében azon fizetési számlák száma, amelyekhez a vállalkozás hozzáfér;

(b) a tevékenység típusára vonatkozó kritérium:

ba) a vállalkozás kizárólag fizetés-kezdemenyyezési vagy számlainformációs szolgáltatást végez-e, vagy mindkettőt;

bb) nyújt-e a vállalkozás a PSD2 I. mellékletében említett egyéb pénzforgalmi szolgáltatásokat;

bc) végez-e a vállalkozás a pénzforgalmi szolgáltatásoktól eltérő egyéb üzleti tevékenységet;

(c) a tevékenység nagyságrendjére vonatkozó kritérium:

ca) fizetés-kezdemenyyezési szolgáltatást végző vállalkozás esetében az indított műveletek értéke;

cb) számlainformációs szolgáltatást végző vállalkozás esetében a számlainformációs szolgáltatást igénybe vevő ügyfelek száma;

(d) a hasonló garancia kritériuma:

da) a hasonló garancia egyedi jellemzői;

db) a hasonló garancia alkalmazását meghatározó tényezők.

IV. A szakmai felelősségbiztosítás vagy hasonló garancia minimális pénzösszegének kiszámítása

IV.1. Képlet

6. A vállalkozás számára előírt szakmai felelősségbiztosítás vagy hasonló garancia minimális pénzösszegét az alábbi képlet szerint kell kiszámítani:

A szakmai felelősségbiztosítás vagy hasonló garancia minimális pénzösszege	=	A kockázati profil kritériumát tükröző összeg	+	A tevékenységtípus kritériumát tükröző összeg	+	A tevékenység nagyságrendjének kritériumát tükröző összeg
---	----------	--	----------	--	----------	--

7. A szakmai felelősségbiztosítás vagy hasonló garancia minimális pénzösszegének kiszámításakor minden egyes kritérium mutatóihoz hozzá kell rendelni az 1-3. pontban meghatározott vonatkozó értékeket, a mutatóknak megfelelő összegek összeadásával külön-külön ki kell számítani az egyes kritériumokat tükröző összegeket, és az így nyert összegeket kell felhasználni a képletben.

8. A jelen ajánlásban szereplő értékek euróban vannak megadva.

9. A szakmai felelősségbiztosításnak vagy hasonló garanciának az engedély vagy nyilvántartásba vétel iránti kérelmet benyújtó vállalkozás által kiszámított minimális pénzösszegét éves számadatként kell megadni.

IV.2. A kockázati profil kritériumának kiszámítása

10. A „beérkezett visszafizetési kérelmek” mutató értékének kiszámításához a vállalkozás pénzforgalmi szolgáltatását igénybe vevők és a számlavezető pénzforgalmi szolgáltatók által az elmúlt 12 naptári hónapban benyújtott valamennyi, a 2. pontban említett egy vagy több felelősségből eredő veszteségekre vonatkozó visszatérítési kérelem összesített értékét kell alapul venni.

Amennyiben a vállalkozáshoz az elmúlt 12 hónapban egyetlen visszatérítési kérelem sem érkezett, a képletben belül ennek a mutatónak az értéke nulla. Azon vállalkozások tekintetében, amelyek az elmúlt 12 hónapban nem kínáltak szolgáltatásokat, a vállalkozás által az engedély, illetve nyilvántartásba vétel iránti kérelme kapcsán előre jelzett valamennyi visszatérítési kérelem összesített értékét kell alapul venni. Ilyen előrejelzés hiányában, vagy ha az előre jelzett összérték alapulvételével kapott összeg nem éri el az 50 000 eurót, a képletben e mutató értékét 50 000 euro összegben kell figyelembe venni.

11. Az „indított fizetési műveletek száma” mutató értékét az alábbi képlet alapján szükséges meghatározni, azzal, hogy N a vállalkozás által az elmúlt 12 hónapban indított fizetési műveletek száma:

„indított fizetési műveletek száma” mutató értéke	=	10 000 indított fizetésig bezárólag az adott N 40%-a	+	10 000 indított fizetés felett, 100 000 indított fizetésig bezárólag az adott N 25%-a;	+	100 000 indított fizetés felett, 1 millió indított fizetésig bezárólag az adott N 10%-a	+	1 millió indított fizetés felett, 10 millió indított fizetésig bezárólag az adott N 5%-a	+	10 millió indított fizetés felett az adott N 0,025%-a
---	---	--	---	--	---	---	---	--	---	---

Azon vállalkozás tekintetében, amely az elmúlt 12 hónapban nem kínált szolgáltatásokat, a vállalkozás által az engedély iránti kérelme kapcsán előre jelzett indított fizetési műveletek számát kell alapul venni. Ilyen előrejelzés hiányában vagy ha az indított fizetési műveletek előre jelzett számának alapulvételével kapott összeg nem éri el az 50 000-et, a képletben e mutató értékét 50 000-ben kell meghatározni.

12. A „fizetesiszámla-hozzáférések száma” mutató értékének kiszámításához az alábbi képletet kell használni, azzal, hogy *N* azon különböző fizetési számlák számát jelenti, amelyekhez a számlainformációs szolgáltatást végző vállalkozás az elmúlt 12 hónapban hozzáfért:

„fizetesiszámla-hozzáférések száma” mutató értéke	=	10 000 számla-hozzáférsig bezárolag az adott N 40%-a	+	10 000 számla-hozzáférs felett, 100 000 számla-hozzáférsig bezárolag az adott N 25%-a	+	100 000 számlahozzáférs felett, 1 millió számla-hozzáférsig bezárolag az adott N 10%-a	+	1 millió számlahozzáférs és felett, 10 millió számla-hozzáférsig bezárolag az adott N 5%-a	+	10 millió számla-hozzáférs felett az adott N 0,025%-a
--	----------	---	----------	--	----------	---	----------	---	----------	--

13. Azon vállalkozások tekintetében, amelyek az elmúlt 12 hónapban nem kínáltak szolgáltatásokat, a vállalkozás által adott esetben a nyilvántartásba vétel vagy engedély iránti kérelme kapcsán előre jelzett fizetesiszámla-hozzáférések számát kell alapul venni. Ilyen előrejelzés hiányában, vagy ha a fizetesiszámla-hozzáférések előre jelzett számának alapulvételével kapott összeg nem éri el az 50 000-et, a képletben e mutató értékét 50 000-ben kell meghatározni.

IV.3. A tevékenység típusára vonatkozó kritérium kiszámítása

14. A képletben e mutató értékét nullában kell meghatározni azon vállalkozás esetében, amelyek kizárólag fizetés-kezdemenyyezési szolgáltatás végzése iránti engedélykérelmet nyújt be vagy amelyek kizárólag számlainformációsszolgáltatás végzésére irányulóan kérelmeznek nyilvántartásba vételt.
15. Amennyiben egy vállalkozás fizetés-kezdemenyyezési szolgáltatás és számlainformációs szolgáltatás végzésének engedélyezését is kérelmezi, az MNB elvárja, hogy az az egyes szolgáltatások vonatkozásában külön-külön kerüljön kiszámításra a minimális pénzösszeg, és az így kapott összegek összeadása jelentse a mindkét szolgáltatást lefedő minimális pénzösszeget. Emellett az MNB szükségesnek tartja, hogy a szakmai felelősségbiztosítás vagy hasonló garancia rendszere a fizetés-kezdemenyyezési szolgáltatás és a számlainformációs szolgáltatás végzésére is kiterjedjen.
16. Amennyiben egy vállalkozás a fizetés-kezdemenyyezési szolgáltatással, illetve a számlainformációs szolgáltatással párhuzamosan más pénzforgalmi szolgáltatást is nyújt, az MNB a fizetés-kezdemenyyezési szolgáltatás, illetve a számlainformációs szolgáltatás végzéséhez szükséges szakmai felelősségbiztosítás vagy hasonló garancia minimális pénzösszegét az Fsztv.-ben

meghatározott induló tőke, illetve az Fsztv.-ben meghatározott szavatolótőke kiszámításával kapcsolatos követelmények sérelme nélkül számítja ki.

17. Amennyiben egy vállalkozás pénzforgalmi szolgáltatások nyújtásán kívül egyéb üzleti tevékenységet is végez, az MNB a vállalkozás által végezni kívánt tevékenység típusa tekintetében szükséges értékeken felül az 50 000-es értéket veszi figyelembe a képletben.
18. Amennyiben az egyéb, nem pénzforgalmi szolgáltatási tevékenységeket végző vállalkozás bizonyítani tudja, hogy tevékenysége nincs hatással a fizetés-kezdemenyezési szolgáltatás, illetve számlainformációs szolgáltatás végzésére, a képletben ez az érték nullában határozható meg (a bizonyítás lehetséges például azáltal, hogy rendelkezik garanciával az egyéb, nem pénzforgalmi szolgáltatási tevékenységekből eredő felelőségekre kiterjedően, vagy azáltal, hogy a PSD2 11. cikk (5) bekezdésével összhangban egy különálló szervezetet kellett létrehoznia a pénzforgalmi szolgáltatási tevékenység folytatásához).

IV.4. A tevékenység nagyságrendjére vonatkozó kritérium kiszámítása

19. A fizetés-kezdemenyezési szolgáltatást végző vállalkozás esetében a tevékenység nagyságrendjére vonatkozó kritériumot tükröző összeg kiszámításához az alábbi képletet kell használni azzal, hogy *N* a vállalkozás által az elmúlt 12 hónapban indított fizetési műveletek összesített értékét jelenti:

a tevékenység nagyságrendjére vonatkozó kritériumot tükröző összeg	=	500 000 euróig bezárólag az adott N 40%-a	+	500 000 euro felett, 1 millió euróig bezárólag az adott N 25%-a	+	1 millió euro felett, 5 millió euróig bezárólag az adott N 10%- a	+	5 millió euro felett, 10 millió euróig bezárólag az adott N 5%-a	+	10 millió euro felett az adott N 0,025%-a
---	---	--	---	--	---	--	---	---	---	--

20. A számlainformációs szolgáltatást végző vállalkozás esetében a tevékenység nagyságrendjére vonatkozó kritériumot tükröző összeg kiszámításához az alábbi képletet kell használni azzal, hogy *N* az elmúlt 12 hónapban a számlainformációs szolgáltatást igénybe vevő felhasználók (ügyfelek) számát jelenti, minden egyes ügyfelet külön számítva:

a tevékenység nagyságrendjére vonatkozó kritériumot tükröző összeg	=	100 ügyfélig bezárólag az adott N 40%-a	+	100 ügyfél felett, 10 000 ügyfélig bezárólag az adott N 25%-a	+	10 000 ügyfél felett, 100 000 ügyfélig bezárólag az adott N 10%-a	+	100 000 ügyfél felett, 1 millió ügyfélig bezárólag az adott N 5%-a	+	1 millió ügyfél felett az adott N 0,025%-a
--	---	---	---	--	---	---	---	---	---	--

21. Azon vállalkozás esetében, amely az elmúlt 12 hónapban nem kínált szolgáltatásokat, az MNB azon előre jelzett számadatot veszi alapul, amelyet a vállalkozás az engedélyezés, illetve nyilvántartásba vétel vonatkozásában – amennyiben a vállalkozás fizetés-kezdeménnyezési szolgáltatást végez – az indított műveletek összértéke, illetve – amennyiben a vállalkozás számlainformációs szolgáltatást végez – az ügyfelek száma tekintetében megadott.
22. Amennyiben a vállalkozás nem szolgál előrejelzéssel – fizetés-kezdeménnyezési szolgáltatás végzése esetén – az indított műveletek összértékére, illetve – számlainformációs szolgáltatás végzése esetén – az ügyfelek számára vonatkozóan, vagy ha – fizetés-kezdeménnyezési szolgáltatás végzése esetén – az indított műveletek előre jelzett összértékének, illetve – számlainformációs szolgáltatás végzése esetén – az ügyfelek előre jelzett számának alapulvételével kapott összeg nem éri el az 50 000-et, az MNB a képletben e mutatókat 50 000-es értéken veszi figyelembe.

IV.5. Felülvizsgálat

23. Az MNB elvárja, hogy a vállalkozás – legalább évente – felülvizsgálja és szükség esetén újraszámítsa a szakmai felelősségbiztosítása vagy hasonló garanciája minimális pénzösszegét.

V. Záró rendelkezések

24. Az ajánlás az MNB tv. 13. § (2) bekezdés i) pontja szerint kiadott, a felügyelt pénzügyi szervezetekre kötelező erővel nem rendelkező szabályozó eszköz. Az MNB által kiadott ajánlás tartalma kifejezi a jogszabályok által támasztott követelményeket, az MNB jogalkalmazási gyakorlata alapján alkalmazni javasolt elveket, illetve módszereket, a piaci szabványokat és szokványokat.
25. Az ajánlásnak való megfelelést az MNB az általa felügyelt pénzügyi szervezetek körében az ellenőrzési és monitoring tevékenysége során figyelemmel kíséri és értékeli, összhangban az általános európai felügyeleti gyakorlattal.
26. Az MNB felhívja a figyelmet arra, hogy a pénzügyi szervezet az ajánlás tartalmát szabályzatai részévé teheti. Ebben az esetben a pénzügyi szervezet jogosult feltüntetni, hogy vonatkozó

szabályzatában foglaltak megfelelnek az MNB által kiadott vonatkozó számú ajánlásnak. Amennyiben a pénzügyi szervezet csupán az ajánlás egyes részeit kívánja szabályzataiban megjeleníteni, úgy az ajánlásra való hivatkozást kerülje, illetve csak az ajánlásból átemelt részek tekintetében alkalmazza.

27. Az MNB a jelen ajánlás alkalmazását a közzététel napjától várja el az érintett pénzügyi szervezetektől.

Dr. Matolcsy György
a Magyar Nemzeti Bank elnöke